

نقش مدیریت جهادی و اقتصاد مقاومتی در صنعت و معدن از دیدگاه قرآن کریم و مقام معظم رهبری

دکتر سید علی‌رضا آشفته

مدیر عامل شرکت مهندسی مشاور ژئودالامپیر

چکیده

مدیریت جهادی، علم و هنر رهبری و کنترل فعالیت‌های دسته‌جمعی مبتنی بر مبارزه نه صرفاً در عرصه نظامی بلکه در تمامی عرصه‌های اقتصادی، سیاسی، علمی و فرهنگی جهت نیل به اهداف راهبردی و کلان یک سیستم و رفع موانعی که در رسیدن به آن وجود دارد. مقام معظم رهبری مدیریت جهادی در عرصه‌های اقتصادی و فرهنگی را مورد توجه خاص قرار داده‌اند و این بدان معناست که در این دو عرصه مشکلات و موانع حادی وجود دارد که می‌بایست با یک مدیریت مبارز و جهادی این موانع و مشکلات را از سر راه پیشرفت نظام مقدس جمهوری اسلامی برداشت. اقتصاد مقاومتی، تشخیص حوزه‌های فشار و متعاقباً تلاش برای کنترل و بی‌اثر کردن آن تاثیرها است و در شرایط آرمانی تبدیل چنین فشارهایی به فرصت است. همچنین برای رسیدن به اقتصاد مقاومتی باید وابستگی‌های خارجی کاهش یابد و بر تولید داخلی کشور و تلاش برای خوداتکایی تأکید گردد. در ایران اقتصاد مقاومتی اولین بار توسط مقام معظم رهبری مطرح گردید. البته پیشینه اقتصاد مقاومتی به قرن گذشته و انتهای عصر قاجار بازمی‌گردد که روحانیان شیعه اقداماتی با رویکرد اقتصاد مقاومتی از جمله تأسیس و پشتیبانی نهادهایی چون شرکت اسلامی و محمودیه انجام دادند. پس از انقلاب و در شهریور ۱۳۸۹ این رویکرد توسط آیت الله خامنه‌ای مطرح شد و وی اقتصاد مقاومتی را معنا و مفهومی از کارآفرینی معرفی نمود و برای نیاز اساسی کشور به کارآفرینی نیز دو دلیل فشار اقتصادی دشمنان و آمادگی کشور برای جهش را معرفی نمود. رویکرد اقتصادی ایران تحت عنوان اقتصاد مقاومتی غالباً در برابر اقتصاد تحت سیطره غرب دیده می‌شود. در این کتاب سعی کردیم گزیده سخنان و نکات کلیدی مدیریت جهادی و اقتصادی مقاومتی را از لسان مقام معظم رهبری به رشته تحریر درآوریم.

مدیریت جهادی

در بسیاری از کتب و مقالات دیده شده است که مدیریت جهادی را همان مدیریت اسلامی معنا کرده‌اند اما این تلقی صحیح نیست. مدیریت جهادی حتماً اسلامی هم است ولی هر مدیریت اسلامی لزوماً جهادی نیست. در توضیح بیشتر این مطلب باید گفت که مبحث مدیریت اسلامی مبحث جدیدی نیست و در کنار مباحثی همچون اقتصاد اسلامی، روان‌شناسی اسلامی و غیره قدمتی به عمر بحث علوم انسانی اسلامی دارد اما مدیریت جهادی مبحثی جدیدتر است و اقتصاد جهادی یا جهاد اقتصادی نیز چنین است. اساساً اگر مطالبه رهبری معظم همان مفهوم آشنای مدیریت اسلامی بود نیازی به استفاده از اصطلاح کمتر شناخته شده مدیریت جهادی نبود. مقوله مدیریت جهادی معنایی اخص از